Borda Lajos

AZ ÖKUMENIKUS MOZGALOMRÓL

Az ökumenikus mozgalmat a keresztények egységét – saját elképzeléseiknek megfelelően – megvalósítandó, protestánsok hozták létre. Ezzel a római katolikus egyháznak állítottak csapdát. Ha nem csatlakozik, akkor azzal vádolható, hogy a keresztény egység kerékkötője. Ha csatlakozik, azzal elismeri, hogy bárki alapíthat keresztény közösséget és az automatikusan egyenrangú Krisztus egyházával.

A katolikus egyház „halkan belelépett", csatlakozott az ökumenikus mozgalomhoz. Nézetem szerint ezzel viszonylagossá tette a niceai hitvallásban rögzített hittételt, miszerint a katolikus egyház *„egy, szent és apostoli"*. A II. vatikáni zsinat a hitvallást nem kérdőjelezte meg – *Dignitatis humanæ* deklarációjának bevezetőjében rászánt egy fél mondatot –, ugyanakkor 24 pontból álló terjedelmes dekrétumban *(Unitatis redintegratio)* szólította föl az egyház tagjait, hogy csatlakozzanak az ökumenikus mozgalomhoz. Az arány mutatja az irányt.

Persze nem a niceai hitvallás hivatalos megtagadásáról lesz szó, hanem annak ki nem mondott újraértelmezéséről és agyonhallgatásáról. Az első lépést a *Hiszekegy* régi szövegének megváltozásával már megtették.

A régi szöveg: *„Hiszek az egy, szent, katolikus és apostoli anyaszentegyházban"*.

A új szöveg: *„Hiszem a katolikus anyaszentegyházat"*.

Kimaradt az *„egy, szent és apostoli"*. A mai és a jövő nemzedék számára már az utóbbi a természetes. Az új szöveg már csak nevében apostoli hitvallás, a változtatás része egy folyamatnak, melyben liturgikus szövegeken igazítanak az ökumenikus elvárásoknak megfelelve.

El kellene dönteni, hogy a római katolikus egyház *egy, szent, katolikus és apostoli* vagy szimplán *katolikus*, azaz a keresztény egyházak egyike, az ökumenikus mozgalom egyik tagja. Egyszerre nem lehet mindkettő. Eddig úgy tudtam, hogy egy fenékkel nem lehet két lovat megülni, de a zsinatnak ez látszólag sikerült. Nem tudni, hogy a cirkuszi mutatványt mikor veszik le a műsorról. Nyilvánvaló, hogy az egyik, az öregebb lovat sakterkés alá szánják. Hogy megmenekül-e, mint Felix Salten regényében Florián, a császár öreg lova, majd elválik.

A mozgalom megalakulását Jézusnak, János evangéliumának 17. fejezetében is olvasható *„egyek legyetek"* szavaival indokolta. Egyetlen keresztény sem vitatja Jézus szavait: *„egyek legyetek"*. Az igaz, hogy ezt szakrális értelemben mondta, de magától értetődően arra is vonatkozik, hogy követői testvérként is maradjanak együtt, ne Káin példáját kövessék. Szavait majd kétezer évvel későbbi, alapvetően megváltozott viszonyokra vonatkoztatni anakronizmus, időbeli ellentmondás. A katolikus egyház az első ezer évben meg tudta őrizni egységét, de 1054-ben megtörtént a szkizma. Ezután fölgyorsultak az események, újabb félezer év elteltével jött a reformáció, majd egyre rövidebb idő elteltével számos, Rómától független keresztény közösség alakult, mindegyik Krisztus egyházának tartva magát, ha nem ezt tenné, önmaga létjogosultságát kérdőjelezné meg.

Az ökumenikus mozgalom létrehozását Krisztus idézett szavaival lehet magyarázni, de indokolni nem. Nyilvánvaló, hogy Jézus nem mondhatta azt, hogy legyen egy valamennyi keresztény felekezetet magába foglaló keresztény világegyház, és ennek érdekében egyháza, a római katolikus anyaszentegyház lemondhat primátusáról. Nyilvánvaló az is, hogy a primátus azt jelenti, hogy Krisztus egyházat, „egy házat, egyetlen házat" alapított, nem pedig azt, hogy elsőként alapított keresztény közösséget. Egyháza egyes tagjai később úgy érezték, hogy ez a ház lakhatatlanná vált számukra, és be kell látnom, hogy erre minden okuk megvolt. Luther Márton ágostonos szerzetes renoválni szerette volna, de nem sikerült, így követőivel együtt más házba költözött, amit „jogfolytonosnak" tekintett, ahogy Kálvin is saját épületét, majd több „ház és viskó" is épült hasonló indokkal. Voltak, akik ezek egyikébe költöztek, voltak, akik maradtak, és megpróbálták eredeti formájában és tartalmával visszaállítani a középkor végére már megváltozott épületet, melynek alapja Krisztus, váza az Igazság, kötőanyaga a Szeretet. Ez a folyamat jelenleg is zajlik, de én úgy látom, hogy több a jó szándékú kontár, mint a mesterember.

Az a véleményem, hogy az ökumenikus mozgalom a sátánnak Róma bevételére ácsolt trójai falova. Nyilvánvaló az is, hogy fő ellensége, egyetlen ellensége Krisztus és egyháza. Antropomorf megfogalmazásban azt kell mondanom, hogy a sátán zseniális, ördögi tervet eszelt ki. Létre kell hozni egy szerkezetileg az Egyesült Államokhoz hasonló keresztény uniót, melyben a tagok egyenrangúak, ugyanakkor számos kérdésben önállóan dönthetnek, és ebbe a varsába becsalogatni Krisztus egyházát. A kivitelezés első állomásaként, persze gondosan ügyelve arra, hogy Krisztus mondata legyen a csali, létre kellett hozni egy szervezetet. Ennek neve ökumenikus mozgalom. A mimikri tökéletes. Az ökumenikus és katolikus szavak jelentése azonos. Hogy más-más értelemben használják, ebből a szempontból irreleváns. Nem csoda, hogy a katolikusok többsége nem veszi észre hogy a hosszú sor nem az eucharisztia, hanem a trójai faló előtt áll.

A katolikus egyház számára az ökumenikus mozgalomhoz való csatlakozásnak ára volt. A taksa ismert: harminc ezüstpénz. A zsinat kiállította a csekket, Pál, a katolikus egyház püspöke aláírta.

Ahhoz, hogy a katolikus egyház gyanútlan maradjon és a harminc ezüstpénzt hátrahagyva nehogy visszalépjen, még számos csalit kell számára kihelyezni, továbbra is gondosan ügyelve arra, hogy a hívó szó változatlan maradjon: Krisztus. A művelet egyelőre akadálytalanul halad, amire bizonyíték a II. vatikáni zsinat *Nostra ætate* nyilatkozata is, amelyik a más, ráadásul nem csak monoteista vallásokkal történő párbeszédet szorgalmazza.

Minden vallás meg van győződve saját igazáról, ezt felismerve békén kellene hagyni az Istenhez más utakat választókat. Nem tévúton, hanem más úton járnak. Az Istenhez vezető közvetlen, ám legnehezebben járható utat a názáreti Jézus mutatta meg, de aki – bármilyen okból – nem tudja követni, menjen békével a maga útján. Szabad akarat, szabad választás.

A katolikus egyház erőlteti (szó sincs kölcsönösségről, például egy haszid zsidót hét lóval sem lehetne egy ilyen találkozóra elvonszolni) a más vallásokkal történő párbeszédet a térítés szándéka nélkül, jóllehet Jézus azt mondta, hogy menjetek és hirdessétek az evangéliumot.

Az helyes, hogy a római katolikus egyház békességre törekszik más vallásokkal. Ezt meg lehet oldani úgy is, hogy Krisztus követésével és saját problémáival foglalkozik. Az egyház kezdeményezésére létrejött találkozók forgató-

könyve nem túl változatos. A párbeszélők egyetértenek, hogy a világ teremtett, következésképp van teremtő, vagyis van Isten, vannak érintkezési pontok a vallások között, és örülnek, hogy kölcsönös vállveregetés kíséretében mindezt elmondhatják egymásnak. Majd barátságosan elválnak és saját, változatlan álláspontjuk helyességének tudatában mindenki megy tovább a maga útján. A párbeszéd című előadás egy médiaesemény, melyet a nagy sikerre való tekintettel időről-időre megismételnek.

Nem minden főpap értett egyet a zsinat valamennyi határozatával. Marcel Lefebvre megalapította a Szent X. Pius Papi Testvériséget, melynek, mint a zsinat egyes határozataival egyet nem értő közösségnek automatikus kiközösítés lett osztályrésze – miután Lefebvre pápai jóváhagyás nélkül négy püspököt szentelt –, de XVI. Benedek pápa visszavette őket az egyházba, gondosan ügyelve arra, hogy indoklása ne legyen ellentétben a zsinat egyik határozatával sem. Következésképp egy hívő katolikusnak nem kötelező, csupán megfontolandó egyetérteni a zsinat valamennyi dokumentumával. Ha van egy katolikus közösség, amelyik nem ért egyet a zsinat valamennyi határozatával, ennek ellenére XVI. Benedek pápa, kiközösítésüket érvénytelenné nyilvánítva az egyház teljes jogú tagjának elismert, akkor ez a döntése minden hívőre vonatkozik. Ezt azért írtam, mert az egyházi rend tagjai – akik olvasták írásom – ezt az állításomat is vitatták, annak ellenére, hogy közvetlen következtetés.

„Az a véleményem, hogy az ökumenikus mozgalom a sátánnak Róma bevételére ácsolt trójai falova."

Nem kétséges, hogy XVI. Benedek számára a zsinat túl gyorsan és túl nagy változásokat hozott. Erre utal az is, hogy 2000-ben, az általa még bíborosként vezetett hittani kongregáció állásfoglalást *(Dominus Jesus)* tett közzé, melyben a niceai hitvallást erősítette meg. Joseph Ratzinger világosan látta, hogy a modernista, liberális csoport zsinaton aratott diadala mit jelent az egyház számára. A nyilatkozat tulajdonképpen kiáltás volt, a „pusztában kiáltónak szava", hogy álljon már meg a menet! Lett is nagy felzúdulás, nemcsak a protestánsok háborodtak fel, de kifejezték nemtetszésüket az egyházi rend modernista tagjai is. Miután korábbi elődje, VI. Pál a zsinati határozatokat aláírásával hitelesítette, pápaként már meg volt kötve a keze, felelős volt az egyház egységéért, semmi olyat nem tehetett, amivel aláásta volna a zsinat tekintélyét. Róma püspökeként a zsinat modernista szemléletét kellett képviselnie, jóllehet a kisebbségben maradt konzervatív püspökök közé tartozott. A Testvériséget (FSSPX) még visszavette az egyházba, és külön engedély nélkül lehetővé tette a tridenti rítusú misézést is, de további változtatásokra már nem maradt ereje, a Vatikánban is többségbe került liberális, modernista papokkal és főpapokkal való szélmalomharc felemésztette energiáit, lemondott.

Szörényi László „Felmondás" című írásában elemezte latinul írt lemondó levelét, kitérve az abban elrejtett Vergilius idézetre, amelyik az *Æneis* második énekére utal, ahol a főhős arról a gyötrelmes keresésről számol be, melyet Trójából való menekülése közben élt át.

„Véleményem szerint a pápa azért nyilatkozott latinul lemondásáról, mert más nyelven ezt a finom célzást, azt ugyanis hogy Rómának, mint a kereszténység fővárosának vége, nem tudta volna elmondani".

Erről van szó. Az ökumenikus mozgalom, különböző keresztény közösségek konglomerátuma. Minden résztvevő egyenrangú, nincs különbség a tagok között. Rómának, mint a kereszténység fővárosának vége.

Fuimus Troes; fuit Ilium et ingens Gloria Teucrorum.